Nr. 15.
15.
oktbr.

Lög

um

aðra skipun á læknahjeruðunum á Íslandi, og fleira.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg,

Gjörum kunnugt: Alþingi hefir fallizt á lög þessi, og Vjer staðfest þau með samþykki Voru:

1. gr.

Á Íslandi skulu vera 20 læknahjeruð þau, er nú skal greina:

1. Reykjavíkur sókn, Kjósar sýsla og Garða prestakall í Gullbringu sýslu.
2. Hinn annar hluti Gullbringu sýslu.
3. Borgarfjarðar og Mýra sýsla.
4. Snæfellsness, Hnappadals og Dala sýsla og Flateyjar sókn í Barðastrandar sýslu.
5. Barðastrandar sýsla, að undanskilinni Flateyjar sókn, Garpsdals og Staðar prestaköllum.
6. Ísafjarðar sýsla.
7. Stranda sýsla og Garpsdals og Staðar prestaköll í Barðastrandar sýslu.
8. Húnavatns sýsla fyrir vestan Blöndu.
9. Húnavatns sýsla fyrir austan Blöndu, og Skagafjarðar sýsla, að frá skildum Fells Barðs og Knappstaða prestaköllum.
10. Þau 3 prestaköll í Skagafjarðar sýslu, er nú voru nefnd, og Hvanneyrar, Kvíabekkjar og Miðgarða prestaköll í Eyjafjarðar sýslu.
11. Hinn annar hluti Eyjafjarðar sýslu og Svalbarðs sókn, Laufás, Höfða og Háls prestaköll í Þingeyjar sýslu.
12. Hinn annar hluti Þingeyjar sýslu, að undanskildum Svalbarðs og Sauðaness prestaköllum.
13. Þau tvö prestaköll í Þingeyjar sýslu, sem nú voru talin, og Skeggjastaða og Hofs prestaköll í Norðurmúla sýslu.
14. Öll önnur prestaköll í Norðurmúla sýslu og Vallaness og Hallormstaðar prestaköll í Suðurmúla sýslu,
15. Hinn annar hluti Suðurmúla sýslu suður að Berufirði.
16. Hofs prestakall í Suðurmúla sýslu og öll Austurskaptafells sýsla.
17. Vesturskaptafells sýsla.
18. Rangárvalla sýsla.

Nr. 15.
15.
Oktbr.

Lov

angaaende

Omordning af Lægedistrikterne i Island m. v.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: Althinget har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1.

Island inddeles i følgende 20 Lægedistrikter:

1) Reykjavik Sogn, Kjos Syssel og Gardar Præstekald i Gullbringu Syssel.
2) Det øvrige Gullbringu Syssel.
3) Borgarfjords og Myre Syssel.
4) Snæfellsnæs, Hnappadals og Dala Syssel tillige med Flatø Sogn i Bardastrands Syssel.
5) Bardastrands Syssel, med Undtagelse af Flatø Sogn og Garpsdal og Stad Præstekald.
6) Isafjords Syssel.
7) Stranda Syssel tillige med Garpsdal og Stad Præstekald i Bardastrands Syssel.
8) Den vestlige Del af Hunavatns Syssel indtil Blanda.
9) Den øvrige Del af Hunavatns Syssel samt Skagafjords Syssel med Undtagelse af Fell, Bard og Knappstad Præstekald.
10) De tre nysnævnte Kald i Skagafjords Syssel og Hvanneyri, Kviabekkur og Midgardar Præstekald i Øfjords Syssel.
11) Den øvrige Del af Øfjords Syssel og af Thingø Syssel Svalbard Sogn samt Laufas, Høfdi og Hals Præstekald.
12) Det øvrige Thingø Syssel med Undtagelse af Svalbard og Saudanes Præstekald.
13) De nysnævnte to Præstekald i Thingø Syssel samt Skeggjastad og Hof Præstekald i Nordermule Syssel.
14) Alle øvrige Præstekald i Nordermule Syssel samt Vallanes og Hallormstad Præstekald i Søndermule Syssel.
15) Det øvrige Søndermule Syssel indtil Berufjord mod Syd.
16) Hof Præstekald i Søndermule Syssel og hele Øster-Skaptafells Syssel.
17) Vester-Skaptafells Syssel.
18) Rangarvalla Syssel.

Nr. 15. 15. oktbr.

19. Árnes sýsla.
20. Vestmannaeyjar.

Landshöfðinginn getur gjört breytingar á takmörkunum milli hinna einstöku hjeraða, þegar hlutaðeigandi sýslunefndir hafa komið sjer saman um það.

2 gr.

Í sjerhvert læknaumdæmi skal skipa hjeraðslækni, sem er skyldur til að setjast að á þeim stað í hjeraðinu, sem landshöfðingi ákveður, eptir að búið er að leita álits hlutaðeigandi sýslunefndar um það.

þeir hjeraðslæknar, sem nú skal telja, skulu vera búsettir á þeim stöðum, sem getið er við hvern þeirra útaf fyrir sig:

1. hjeraðslæknirinn í 1. læknishjeraði, í Reykjavík;
2. hjeraðslæknirinn í 4. læknishjeraði, í Stykkishólmi;
3. hjeraðslæknirinn í 6. læknishjeraði, í Ísafjarðar kaupstað;
4. hjeraðslæknirinn í 11. læknishjeraði, í Akureyrar kaupstað;
5. hjeraðslæknirinn í 15. læknishjeraði, á Eskifirði.

þessir læknar, svo og læknirinn á Vestmannaeyjum, eru skyldir til, þegar komið verður upp á þessum stöðum sjúkrahúsum, þar sem tekið er við mönnum, sem veikir eru af kóleru eða þess konar sóttum, að takast á hendur umsjónina með húsum þessum án sjerstakrar þóknunar.

3. gr.

Sjerhverjum af hjeraðslæknum þeim, sem nefndir eru í 2. gr. 1—5, skal veita í árleg laun 1,900 kr., en hverjum hinna 1,500 kr. Launin skulu greidd úr landssjóði.

Að svo miklu leyti hjeraðslæknar þeir, sem nú eru skipaðir í föst embætti, hafa meira í laun (að með töldum húsaleigustyrk og embættisjörð) en þeim bæri samkvæmt lögum þessum, skal fara eptir því, sem fyrir er mælt í hinum almennu launalögum, dagsettum í dag I., 7. gr., þannig, að meðalupphæðin fyrir 5 síðustu árin verði lögð til grundvallar, þegar reikna skal út tekjurnar af embættisjörðinni.

þegar læknisembætti losnar, skal embættisjörðin lögð til landssjóðsins.

þangað til smá saman er búið að skipa hjeraðslækna í hin nýju embætti, skal læknahjeraðaskipting sú, sem nú er, haldast, að því leyti er snertir þau embætti.

4. gr.

Fyrir ferðalög og störf lækna í þarfir hins opinbera ber þeim endurgjald eptir reglum þeim, er gilt hafa hingað til.

þegar læknis er vitjað og hann þarf að takast ferð á hendur til einhvers sjúklings, ber að borga honum 4 kr. í fæðispeninga fyrir hvern heilan dag, sem hann er að heiman og að því skapi fyrir part úr degi. Sömuleiðis skal sá, er hans vitjar, annaðhvort leggja honum til reiðhest, ef landveg skal farið, eður bát og menn, ef á sjó þarf að fara; en leggi læknirinn sjer sjálfur til hest eða ferju, skal endurgjalda honum það eptir því, sem tíðkast í hverju byggðarlagi.

Búi læknirinn í kaupstað eða hverfi, sem eigi nær lengra en 0,1 úr mílu frá heimili hans, ber honum fyrir hverja vitjun sjúkra þar á staðnum 35 aurar, nema öðruvísi hafi verið um samið, t. d. viss þóknun á ári. Fyrir ferð læknis fram á hafskip, sem liggur á höfn, skal greiða 4 kr.

19) Arnes Syssel.
20) Vestmannøerne.

Forandringer i de enkelte Distrikters Grændser kunne, naar vedkommende Sysselforstanderskaber derom have erklæret sig enige, fastsættes af Landshøvdingen.

§ 2.

I hvert Lægedistrikt ansættes en Distriktslæge, som er pligtig til at tage Bopæl i den Del af Distriktet, der, efterat Erklæring herom er indhentet fra vedkommende Sysselforstanderskab, fastsættes af Landshøvdingen.

Efternævnte Distriktslæger skulle have Bopæl paa de for hver Enkelt nævnte Steder:
1) Distriktslægen i 1ste Lægedistrikt i Reykjavik.
2) — i 4de — i Stykkisholm.
3) — i 6te — i Kjøbstaden Isafjord.
4) — i 11te — i — Akureyri.
5) — i 15de — i — Eskefjord.

Disse Læger saa vel som Lægen paa Vestmannø ere pligtige til, naar Sygehuse til Optagelse af Kolerasmittede eller lignende Syge oprettes paa de paagjældende Steder, uden særligt Vederlag at overtage Tilsynet med dem.

§ 3.

Den aarlige Gage for hver af de i § 2 Nr. 1 til 5 nævnte Distriktslæger fastsættes til 1900 Kr. og for hver af de øvrige til 1500 Kr. Lønningerne afholdes af Landskassen.

For saa vidt de for Tiden fast ansatte Distriktslæger oppebære en høiere Lønning (Husleiehjælp og Embedsjord derunder indbefattet), end der vilde tilkomme dem efter denne Lov, komme Reglerne i den almindelige Lønningslov af D. D. I § 7 til Anvendelse saaledes, at Gjennemsnitsbeløbet af de 5 sidste Aar lægges til Grund ved Beregningen af Indtægterne af Embedsjorden.

Ved indtrædende Vakance inddrages Embedsjorden til Fordel for Landskassen.

Indtil de nye Lægedistrikter efterhaanden blive forsynede med Distriktslæger, bibeholdes for deres Vedkommende den ældre Distriktsinddeling.

§ 4.

For Reiser og Forretninger i offentlig Tjeneste tilkommer Lægen Betaling efter de hidtil gjældende Regler.

Naar en Læge søges, og han maa foretage en Reise til en Patient, tilkommer ham i Diæter 4 Kr. for hver hel Dag, som han er hjemme fra, og forholdsvis for Dele af en Dag. Ligeledes har den, som henter Lægen, at forskaffe denne enten Rideheſt, naar Reisen gaar til Lands, eller Baad og Mandskab, naar Reisen gaar til Søs. Men hvis Lægen selv skaffer sig Befordring, tilkommer ham Betaling derfor efter Skik og Brug der paa Stedet.

Er Lægen bosat i en Kjøbstad eller Bygd, hvis største Udstrækning fra hans Bopæl ikke overstiger $^1/_{10}$ Mil, tilkommer ham 35 Øre for hvert Sygebesøg der paa Stedet, for saa vidt der ikke er truffet en anden Overenskomst, f. Ex. om et bestemt aarligt Honorar. For Lægebesøg ombord i et i Havn liggende Skib betales 4 Kr.

For at søge Raad hos en Læge i hans Bolig, uden at han hentes, betales 25 Ø.

Nr. 15. 15. oktbr. Hver, sem leitar ráða til læknis heima hjá honum, án þess að sækja hann, skal greiða honum 25 aura.

Fyrir að skera í fingurmein og minni ígerðir, binda um á eptir og gefa varúðar reglur, ber að greiða lækni 75 aura; sje sjúklingurinn undir umsjón læknisins, verður borgunin að fara eptir því, sem þeim um semur.

Fyrir ýms önnur verk lækna skal borga eins og hjer segir:

Fyrir að kippa í lið	2 kr.	„	a.
— binda um beinbrot	3 —	„	-
— stinga á manni	2 —	„	-
— ná þvagi af manni	1 —	„	-
— taka af fingur eða tá	2 —	„	-
— taka af stærri lim	4—8 —	„	-
— ná barni með töngum	4 —	„	-
— hjálpa sængurkonu með eintómum höndum	2—4 —	„	-
— draga út tönn	„ —	60	-

Fyrir önnur verk lækna skal borga eptir tiltölu meira eða minna, eptir því, sem verkið er meira eða minna.

5 gr.

Þessi lög öðlast gildi 1. dag janúarm. 1876.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amalíuborg, 15. dag oktbrm. 1875.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

Nellemann.

For at incidere og derefter forbinde en bulden Finger eller en mindre Byld samt give de fornødne Forskrifter tilkommer Lægen 75 Ø. Hvis Patienten er under Lægens Tilsyn forholdes med Betalingen efter Overenskomst. Nr. 15. 15. Oktbr.

For forskjellige andre Forretninger ydes følgende Betaling:

For at reponere en Luxation	2 Kr.	„ Ø.
— forbinde en Fraktur	3 —	„ —
— foretage en Punktur	2 —	„ —
— katheterisere	1 —	„ —
— amputere en Finger eller Taa	2 —	„ —
— amputere et større Lem	4—8 —	„ —
For en Tangforretning	4 —	„ —
For at yde en Fødende Hjælp uden Instrumenter	2—4 —	„ —
— udtrække en Tand	„ —	60 —

For andre Forretninger tilkommer Lægen Betaling i Forhold til Forretningens Omfang.

§ 5.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Januar 1876.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 15de Oktober 1875.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Nellemann.